

1.

2. Tolerancja. Dzieci specjalnej troski

1. 1. Cele lekcji

1. a) Wiadomości

Uczeń wie, że dzieci upośledzone mają szczególne potrzeby.

2. b) Postawy

Uczeń poznaje świat niepełnosprawnych i uczy się dostrzegać potrzeby osób upośledzonych.

2. 2. Metoda i forma pracy

Zabawa, symulacja, praca z klasą.

3. 3. Środki dydaktyczne

Pachołki, kartki, ołówki, chustki, zapis alfabetem Braille'a, litery wycięte z papieru ściernego.

4. 4. Przebieg lekcji

1. a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel spotyka się z uczniami przed salą gimnastyczną. Wcześniej wyznacza na sali miejsce, gdzie uczniowie usiądą w kręgu oraz rozstawia w różnych częściach sali pachołki. Dzieci powinny przynieść na zajęcia chustki lub szaliki do zawiązania oczu i ołówki.

2. b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi uczniów, by we wskazanym miejscu usiedli w kręgu i odliczyli do dwóch. „Jedynki” zostają na swoich miejscach, a „dwójki” siadają naprzeciwko nich tak, że tworzą pary. Nauczyciel wyjaśnia zasady ćwiczenia. Rozdaje uczniom po dwie karteczki. Na każdej z nich para uczniów zapisuje swoje imiona i jedną zostawia w miejscu, gdzie siedzi, a drugą zanoszą w dowolne miejsce na sali, gdzie się zatrzymuje. „Jedynki” zawiązują chustki „dwójkom” tak, aby te nic nie widziały. Zadaniem „jedynek” jest, trzymając za rękę i chroniąc przed niebezpieczeństwami, doprowadzić „niewidomego” kolegę do miejsca, gdzie wcześniej siedzieli. Po powrocie na miejsca nauczyciel rozmawia z uczniami o odczuciach, jakie budzi chodzenie bez możliwości widzenia otoczenia, a także sytuacja odpowiedzialności za drugą osobę.
2. Nauczyciel zawiązuje oczy jednemu z uczniów i podaje mu literę wyciętą z papieru ściernego. Zadaniem ucznia jest odgadnąć, jaka to litera.
3. Nauczyciel wyjaśnia, że niewidomi posługują się alfabetem Braille'a i demonstruje fragment zapisu w języku niewidomych.
4. Nauczyciel prosi uczniów, aby wrócili na miejsca, gdzie rozpoczęli poprzednie ćwiczenie i tam usiedli. Zadaniem uczniów jest zatkać uszy. W tym czasie nauczyciel będzie do nich „mówił” bezgłośnie. Uczniowie mają za zadanie odgadnąć, o czym mówi nauczyciel i wrócić na miejsca w kręgu, na znak dany gestem przez nauczyciela. Po powrocie do kręgu nauczyciel

rozmawia z uczniami o odczuciach, jakie powoduje sytuacja, gdy ktoś do nas mówi, a my nie możemy tego usłyszeć.

5. Nauczyciel wyjaśnia, że głusi posługują się językiem migowym i demonstruje kilka znaków języka migowego.
6. Nauczyciel prosi uczniów o powrót na miejsca poza kręgiem. Rozdaje uczniom kartki i ołówki. Uczniowie wykonują rysunek kwiatu tą ręką, którą normalnie nie piszą. Następnie uczniowie odkładają ołówki na kartki. Obie ręce splatają na plecach i próbują chwycić ustami ołówek i narysować drzewo. Uczniowie wracają do kręgu i opowiadają o swoich wrażeniach.

3. c) Faza podsumowująca

Nauczyciel rozmawia z uczniami o niepełnosprawności. Odwołuje się do doświadczeń uczniów z ćwiczeń oraz z życia. Wyjaśnia, że dzieci upośledzone mają szczególne potrzeby i uwrażliwia na te potrzeby.

5. 5. Bibliografia

1. <http://bez-slow.pl/jezyk-migowy.html>
2. Lasocik Z., *Z dziećmi o prawach człowieka*, Ośrodek Badań Praw Człowieka Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1995, s. 44-48.

6. 6. Załączniki

brak

7. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. 8. Uwagi do scenariusza

Zajęcia warto wzbogacić o spotkanie z osobą dobrze posługującą się językiem migowym lub spotkanie w związku czy szkole dla niedowidzących i zapoznanie z zasadami działania specjalnej maszyny do pisania.

Ćwiczeniem uzupełniającym lub alternatywnym może być odgadywanie poprzez dotyk nazwy przedmiotu ukrytego w worku albo prezentowanie piosenki za pomocą gestów.

Wszystkie realizowane na lekcji ćwiczenia wymagają zachowania szczególnej ostrożności.